

(zborovanje geografov) ali kadar želimo povezati delo učiteljev osnovnih in srednjih šol. To zadnje je zlasti pomembno ob prvih izkušnjah pri pouku geografije po programih usmerjenega izobraževanja. Učitelje osnovnih šol zanima koncept učnega načrta v UI ter uspešnost njihovih učencev v nadaljnjem šolanju. Učitelji srednjih šol osnovnošolskim posredujejo svoje ugotovitve v zvezi s predznanjem učencev, ki se vpisujejo v posamezne programe srednjega izobraževanja. Naloga aktiva je nato poiskati najboljše rešitve, s katerimi bo mogoče odpraviti pomanjkljivosti v znanju osnovnošolcev, zlasti pa omiliti proces pozabljanja. Ugotovili smo, da je to mogoče le z neprestanim utrjevanjem bistvenih vsebin in osnovnih pojmov skozi vsa leta, če naj bi postala sestavni del učenčeve zavesti. To zlasti velja za orientacijo na karti, določanje zemljepisne širine in dolžine in podnebno rastlinske pasove.

Geografi se zavedamo, da naš predmet na šolah ni edini in da je nujno, da se znanja, vednosti in spretnosti, ki jih učenec pridobi pri posameznih predmetih, v njem zlijejo v celoto. To je v praksi možno realizirati le z neprestanim povezovanjem geografskih vsebin z vsebinami drugih predmetov, zlasti zgodovine, slovenskega jezika (nekateri učenci prihajajo v srednjo šolo polpismeni) in DMV.

To načelo geografi uresničujemo v praksi pri strokovnih ekskurzijah. Za vse razrede osnovne šole (5. do 8. razred) smo izdelali program ekskurzij. Ekskurzije organiziramo skupaj z zgodovinarji. Vsebina je oblikovana tako, da upošteva vsaj vse tri omenjene predmete. Te ekskurzije, ki so namenjene učiteljem, so sestavljene iz teoretičnega dela na začetku in sinteze na koncu potovanja, in so velika pomoč pri pripravi ekskurzij za učence. Tako pomagamo učiteljem uresničevati načelo, da morajo plan vsake ekskurzije najprej preveriti sami.

Nevenka Cigler

V LETU 1983 NAJ BI IZŠEL PRVI ZVEZEK ATLASA SR SLOVENIJE

V Geografskem vestniku smo že pred leti poročali o pripravi kart za Atlas SR Slovenije. Sedaj, ko obstajajo realne možnosti za tisk prvih kart, pa je prav, da na kratko s tem seznanimo tisti krog njegovih porabnikov, ki mu bo Atlas nedvomno veliko pomagal pri vsakdanjem pedagoškem delu.

Ob pripravi projekta za Atlas SFR Jugoslavije se je porodila misel, da bi najprej posamezne republike in pokrajine pripravile svoje atlase, ki naj bi bili osnova za izdelavo državnega atlasa. Pri nas se je dela lotil Inštitut za geografijo univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani ob vsestranski podpori slovenskih geografskih institucij in širše družbene skupnosti ter s sodelovanjem številnih strokovnjakov in institucij s področja geografije, geologije, klimatologije, hidrologije, kmetijstva, gozdarstva in drugih.

Atlas bo obsegal 77 listov s 13 tematskih področij, ki bodo glede na značaj Atlasa, razpoložljivo gradivo, izobraževalne, družbene, načrtovalske in druge potrebe obsegala naslednje število listov: splošne karte 7, geologija 5, relief 5, podnebje 14, vode 3, prst in rastje 6, prebivalstvo 9, naselja 5, kmetijstvo 8, industrija in energija 5, promet in trgovina 5, turizem 3 ter družbene službe 2.

Osnovna karta bo v merilu 1 : 400.000, na listih pa bodo tudi kombinacije več kart v merilih 1 : 750.000, 1.000.000, kjer lahko še prikažemo katastrske občine, ter v merilih 1 : 1.250.000 in 1 : 1.500.000. Vse karte bodo barvne, kar omogoča bogate vsebine. Vsi napisi na kartah in v legendah bodo v slovenščini in angleščini. Na hrbtni strani vsakega lista bo ustrezen tekst v slovenščini, srbohrvaščini in angleščini. V tekstu bodo razložene metode prikaza in širša problematika vsebine karte. Med teksti pa bodo tudi diagrami in druge ponazoritve.

Atlas bo izhajal v zvezkih, ki naj bi si dokaj hitro sledili, kajti avtorski originali skoraj vseh kart so že izdelani, Geodetski zavod SR Slovenije pa iz njih izdeluje založniške originale. Hitrost izida ostalih zvezkov je odvisna izključno od sredstev, ki jih bo založba uspela dobiti. Prvi zvezek bo obsegal naslednjih 10 listov, izbranih iz različnih tematskih področij, pri izbiri pa je sodeloval tudi Zavod za šolstvo SRS:

- Litološka karta
- Hipsometrična karta
- Letne padavine
- Zemljiške kulture
- Mineralne surovine
- Razmestitev prebivalstva 1981
- Poselitev in tradicionalna agrarna pokrajina
- Vplivna območja slovenskih mest
- Industrija 1978
- Regionalizacija

Prvi zvezek naj bi izšel v drugi polovici leta 1983, odvisno od finančnih sredstev, interesa založb in podobno. Razen za druge potrebe bo Atlas prav gotovo nepogrešljiv pri pouku geografije. Posamezne karte, med njimi tudi nekatere iz prvega zvezka, pa bodo osnovni pripomoček pri pouku iz geografske problematike Slovenije in domače regije.

Na koncu bi bilo potrebno še opozoriti, da je stekla tudi akcija za pripravo Atlasa SFR Jugoslavije, pri njegovi izdelavi pa bodo sodelovali strokovnjaki iz vseh republik in pokrajin. Atlas naj bi po vsebinski in tehnični plati dostojno predstavil Jugoslavijo. Njegova uresničitev pa je seveda zopet odvisna od sredstev.

Mirko Pak